

Neděle Trojice

NYNÍ BYSTE TO NEUNESLI

Pozdržené zjevení – pravdy, budoucnosti

Ř 5,1-5

Jan 16,12-15

První čtení:

Text kázání:

PRVNÍ ČTENÍ

Ř 5,1-5 Když jsme tedy ospravedlněni z víry, máme pokoj s Bohem skrze našeho Pána Ježíše Krista, 2 neboť skrze něho jsme vírou získali přístup k této milosti. V ní stojíme a chlubíme se nadějí, že dosáhneme slávy Boží. 3 A nejen to: chlubíme se i utrpením, vždyť víme, že z utrpení roste vytrvalost, 4 z vytrvalosti osvědčenost a z osvědčenosti naděje. 5 A naděje neklame, neboť Boží láska je vylita do našich srdcí skrze Ducha svatého, který nám byl dán.

TEXT KÁZÁNÍ

Jan 16,12-15 [JB] *Mám vám ještě mnoho co říci, ale **ny**ní to nedokážete unést. 13 Ale **až** přijde on, Duch pravdy, uvede vás do celé pravdy; neboť nebude mluvit sám ze sebe, ale bude mluvit tak, jak to uslyší a zvěstuje vám věci budoucí. 14 On mě oslaví, neboť přijme z toho, co je mé, a zvěstuje vám to. 15 Vše, co má Otec, je moje. Právě proto jsem řekl, že on přijímá z toho, co mám, a že vám to zvěstuje.*

KÁZÁNÍ

Před zhruba 15 lety jsem byl vyslán Radou CB do skotského Edinburghu jako zástupce naší církve na konferenci evropské části Světového reformovaného svazu, jehož jsme v té době byli součástí (to dnes již neplatí). Tohoto setkání se účastnili slovní představitelé velkých evropských reformovaných církví – z Maďarska, Holandska, Německa, Rumunska, severských zemí, Severního Irska... Přítomni byli také profesori nejvýznamnějších evropských univerzit. Mohutnými těly oděnými do černých obleků se to opravdu jenom hemžilo.

Jedním z ožehavých témat konference byla služba a postavení (ordinace) žen v církvi. Hostem této konference byla i mladá žena (asi ve věku 25 let) z Argentiny, křesťanská feministka. Účast na konferenci byla její první návštěvou Evropy vůbec, jak se přiznala. Na konci jednání prvního dne – poté, co zaznělo již několik příspěvků, byla požádána o pozdrav. V jejím příspěvku hned v úvodu zaznělo toto: „*Jak tak poslouchám vaše příspěvky, budete se touto*

tématikou ještě muset podrobněji zabývat a studovat ji, abyste ji pochopili....“ Jistě si dovedete představit, jak to v sále v plném reformovaných celebrit zašumělo. Mnohé to urazilo (pravda jen do té chvíle, než pak večer spolu obojí farářská pohlaví roztančila parket edinburghské radnice).

1. VĚCI, KTERÉ SE NEŘÍKAJÍ

TEĎ JEŠTĚ NE

Jsou věci, které se neříkají, protože to je vůči druhým necitlivé, urážlivé a ponižující. Jak v tomto kontextu vnímat slova Pána Ježíše učedníkům: „Je toho ještě mnoho, co bych vám mohl povědět, ale teď na to není čas. Ještě byste to neunesli.“ Když Pán Ježíš jednou pověděl (J 8,32) slova: „Poznáte pravdu a pravda vás vysvobodí“, mysleli bychom si, že jeho cílem je předat veškerou pravdu, a to čím dřív tím líp, padni komu padni. Jenže ono tomu bylo a asi dodnes je trochu jinak.

Pán Ježíš pověděl: „Teď ještě ne“ – Teď vám ještě nemohu odhalit vše, co bych mohl a měl. Ale teprve „až přijde Duch svatý“, tehdy vám on (namísto mě) oznámí to, co potřebujete vědět.

2. EVANGELIUM V CÍRKEVNÍM KALENDÁŘI – NEDĚLE TROJICE

Než se soustředím na slovo Pána Ježíše o tom, že by učedníci ještě mnohé neunesli, je dobře povědět, že dnešní evangelium patří k základním kamenům vyznání o Boží Trojici. Dnešní neděle je nedělí Trojice. Po smrti, vzkříšení a nanebevstoupení Pána Ježíše Krista a po Letnicích (po seslání Ducha svatého) se uzavírá dílo Boží Trojice.

Cosí bylo na Otci, co nemohl/nechtěl vykonat on. Cosí bylo na Pánu Ježíši, ale ani on nemohl vykonat vše, a tak je zde Duch svatý, které celé dílo Boží Trojice završuje a dokončuje.

Slova dnešního evangelia, která zazněla při poslední večeři, právě na toto ukazují. Pán Ježíš by toho měl ještě mnoho co povědět, a jistě by i rád, ale nemohl. To musel až Duch svatý. Jestli nám z evangelijního Janova textu něco zřetelně vyplývá, pak je to jednota Otce, Syna a Ducha.

JEDNOTA TROJICE

Jednota Trojice: Až Duch uvede do celé (vší, veškeré) pravdy. On bude mluvit a zvěstovat: **ALE** ne ze sebe – bude mluvit to, co uslyší ode mě. A to, co je mé, není vlastně mé, ale je to Otcovo, protože Otec vše, co je jeho, dal Synovi.

Učení Pána Ježíše – evangelium ve své plnosti – tedy pod vedením Ducha svatého formulovali apoštolové. To, co Pán Ježíš pověděl jenom v náznacích (co nebyla ještě plná pravda, ale náznak, směr), apoštolové až po Velikonocích a Letnicích nejenže pochopili, ale formulovali. I oni se podíleli na završení evangelia o Boží milosti.

Například: V podobenství o dělnících na vinici a ve své poznámce na adresu modlícího se publikána v chrámě Pán Ježíš naznačil, že i pohané budou plnohodnotnou součástí jeho lidu (Božího lidu). V plnosti ale učení o Boží milosti, která se týká všech, včetně pohanů, kteří se stávají plnohodnotnou součástí Božího lidu, rozpracoval až apoštol Pavel. Byl to až apoštol Pavel, kdo zeširoka formuloval evangelium o ospravedlnění z milosti skrze víru v oběť Pána Ježíše Krista.

Dnešní první čtení: máme pokoj s Bohem skrze Pána Ježíše Krista a je to Duch svatý, který Boží lásku vlévá do našeho srdce. (Ř 5,1-5)

To, že Pán Ježíš učedníkům u poslední večeře pověděl, že je toho ještě mnoho, co by jim mohl povědět, ale nemůže, mělo svůj význam. Nebyl to ponižující výrok na adresu apoštolů. Mělo to být ujištění o Boží moudrosti, mělo je to připravit na službu Ducha svatého.¹ Mělo je to připravit na to, že i skrze ně bude formulován pod vedením Ducha svatého nový řád Božího lidu, křesťanské církve.

PRO NÁS

...je v dnešním evangeliu ujištění, že apoštolské učení je plnohodnotnou součástí díla Boží Trojice, je součástí Božího slova a Božího zjevení. (V dějinách byli a jistě i budou ti, kdo se budou nedůvěřivě dívat na apoštolské učení a budou klást důraz jenom na slova Pána Ježíše).

Pohled na samozřejmou jednotu Boží Trojice je pro nás inspirativní. Vždyť i my, jsme-li vírou v Kristu, jsme součástí tohoto dění lásky, čerpáme z něho.

Pohled na Boží Trojici je pohledem na Boží moudrost. Tak, jak jednal Pán Bůh kdysi, jedná i dnes. A tím se dostávám k tomu, čím jsem začal – jsou chvíle, kdy zjevení celé pravdy, zjevení budoucnosti nejsme schopni unést.

¹ Snad se zde mluví o obrovské změně, která se chystala v židovském systému – zrušení obětí, kněžství, soboty, zavržení židovského národa.. učedníci na toto vše ještě nebyli připraveni. + kříž bude tím, co by ještě nyní neunesli.

3. MOUDROST ZPOŽDĚNÉHO TAJEMSTVÍ – PRAVDY

Pán Bůh dodnes respektuje to, že pravda a zjevení jsou břemena – často těžká břemena, která člověka mohou drtit a bránit mu v životě. Jsou informace a pravdy, které mohou zranit.

Boží moudrost je v tom, že nejenže ví, co je dobré povědět, udělat či zjevit. On ví, kdy to udělat. Ví o správném čase pro slovo, čin, zjevení budoucnosti, povolání ke službě, obvinění z hříchu, změnu v životě církve, pomoc druhým, ... Často je pro nás těžké unést pravdu o sobě, o druhých a o tomto světě. Pán Ježíš ví, že víra není nic paušálního, co má u všech pravých křesťanů stejnou nosnost. Každý má svou míru víry a ona míra má svou nosnost.

Církev je společenství lidí s různou nosností víry. Pán Bůh to ví a ve své lásce to trpělivě nese, nevyčítá to člověku. A teď jde ještě o to, abychom o tom věděli i my. Je to společenství těch, kdo hledají pravdu a moudrost. Zároveň je to ovšem společenství těch, kdo hledají správný čas pro správné věci. Někdy i dobrá věc potřebuje odložit na správný čas.

V praktickém životě – v manželství, v rodině, ve výchově dětí, ve vedení k víře, v pastoraaci a pomoci druhým – tam všude hledáme, co je pravdivé a co zároveň přichází v pravý čas. Uvědomujeme si, jak je těžké nesklouznout k tvrdosti pravdy anebo k rozplizlé lásce.

Naše naděje i očekávání je stejné kdysi učedníků: očekáváme na Ducha svatého, který je nám dán. Jemu chceme naslouchat, abychom byl uváděni do pravdy o Pánu Bohu, o sobě, svých vztazích, postojích a životě, o době v níž žijeme. Na Ducha svatého čekáme a spoléháme na to, že nám ukáže i správný čas. Tudy totiž vede cesta k tomu, aby byl oslaven v nás a skrze nás Pán Ježíš Kristus. Amen.

Jan 16,12-15 [JB] *Mám vám ještě mnoho co říci, ale **nyní** to nedokázete unést. 13 Ale **až** přijde on, Duch pravdy, uvede vás do celé pravdy; neboť nebude mluvit sám ze sebe, ale bude mluvit tak, jak to uslyší a zvěstuje vám věci budoucí. On mě oslaví,...*

Jan Asszonyi

